

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	654-06-1227
Дата	08 / 07 2016 г.

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА**

1140
Vessy

**ДО
Г-ЖА МЕГЛЕНА КУНЕВА
ВИЦЕПРЕМИЕР И МИНИСТЪР
НА ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

В Ъ П Р О С

от Методи Андреев - народен представител в 43-то Народно събрание

На основание чл. 90, ал. 1 от Конституцията на Република България и във връзка с чл.91, ал.1 от ПОДНС внасям въпрос

ОТНОСНО: Изучаване на тоталитарните режими на ХХ в. в учебниците по история

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ВИЦЕПРЕМИЕР,

Повод за този въпрос е общественото безпокойство, че изучаването на тоталитарните режими на ХХ в. и в частност историята на българския комунистически режим в учебниците по история за 7-ми и 10-ти клас, отново няма да бъде в обем, който да дава достатъчно и систематично познание, необходимо за изграждане и формиране на демократичен мироглед у българските ученици. За съжаление миналата година при второто четене на Закона за училищното образование предложението на народния представител Борис Станимиров, да бъде изучаван комунистическия режим в часовете по история, не събра необходимото мнозинство в Народното събрание. Поради тази причина аз с колеги от ПГ на ГЕРБ инициирахме Петиция за изучаване на тоталитарните режими на ХХ в. до министъра на образованието и науката, която беше подкрепена от Президента Росен Плевнелиев и мина под неговия патронаж. Тази петиция беше подписана от 103 –ма народни представители в 43-то Народно събрание от ГЕРБ, РБ, ДПС и БДЦ-НС, от всички представители на България в Европейския парламент без Николай Бареков и без

представителите на БСП, от Президента Росен Плевнелиев, Вицепрезидента Маргарита Попова, от всички президентски съветници и от хиляди граждани. Впоследствие Петицията за изучаване на тоталитарните режими на ХХ в. беше обединена с друга предишна Петиция за изучаване историята на комунистическия режим в училище, иницирана от проф. д-р Евелина Келбечева. Двете петиции Ви бяха връчени официално на среща в МОН, в началото на Вашия мандат, като министър на образованието и науката. На срещата присъстваха проф. д-р Евелина Келбечева – историк, преподавател в Американския университет в Благоевград, доц. д-р Румяна Коларова - секретар на Президента на Република България по връзки с гражданското общество, Христо Христов – журналист, писател и изследовател на комунизма и Държавна сигурност, народни представители и представители на организациите на репресираните от комунистическия режим в България. От Ваша страна и двете петиции получиха безусловна подкрепа, като освен, че се съгласихте с позицията ни, че историята на комунистическия режим трябва да се изучава по-задълбочено в училище, Вие допълнително предложихте в учебниците по литература да бъде включено и творчеството на писателя - дисидент Георги Марков, убит от комунистическата ДС на 11 септември 1978 г. в Лондон.

Госпожо вицепремиер, всичко това го припомням, защото след тази знаменателна среща започна едно видимо изоставане от заявените на срещата позиции. Междувременно се състояха две много представителни инициативи по темата за изучаване на комунистическия режим в българското училище. Първата беше дискусия в Европейския парламент под надслов „Знание за миналото – памет за бъдещето”, организирана от евродепутата Андрей Ковачев. Втората също беше дискусия, посветена на необходимостта от по-задълбоченото изучаване на комунистическия режим в училище. Тя беше организирана от фондация „Истина и памет” и се проведена на 6 юни 2016 г. в Дома на Европа в София. На нея бяха формулирани следните много конкретни предложения към МОН по дискутираната тема, а именно:

- открита експертна дискусия за създаването на новите държавни образователни стандарти и учебни програми за средното образование по история, като МОН задължително включи в този процес представители на академичната общност (професионалните историци, архивисти и документалисти);

- включване и сравнително изучаване на комунизма в обучението по история, в контекста на приетата от 41-то Народното събрание (2009) декларация в подкрепа на Пражката конференция „Европейската съвест и комунизмът” (2008) и Резолюцията „Европейската съвест и тоталитаризма” на Европейския парламент (2009);

- създаване на виртуална платформа за изучаване на комунистическия режим в България, включваща текстове, документи, снимки и документални филми, както и произведения на другите изкуства.
- включване в образователните програми на училищни екскурзии до местата на памет, свързани с този режим – и особено местата на терор.
- създаване на интерактивни форми за обучение, както и инициране на конкурси за устна история.

Госпожо вицепремиер, съгласно приетия миналата година Закон за училищното образование, МОН трябва да подготви, обсъди и приеме основни образователни стандарти по различните учебни дисциплини. В тази връзка в момента тече обсъждане на основните образователни стандарти по история за 7-ми и 10-ти клас. Първото впечатление от тези стандарти е, че текстовете са прекалено общи и не дават достатъчна яснота за обема на материала, който трябва да съдържат учебниците по история по отношение на изучаване на комунистическия режим в България. Разбира се тези стандарти до сега са били правени от съответните експерти на МОН и за тях това винаги е било рутинна работа. В случая, обаче, особено след проявената обществена активност по дискутирания въпрос и във връзка с изразената от Вас подкрепа за по-задълбочено изучаване на комунистическия режим, досегашният стереотип при изготвяне на тези стандарти трябва спешно и решително да бъде променен! Пасивната форма на обсъждане на образователните стандарти по история за посочените класове, изразяваща се в публикуване на проектите на тези стандарти на сайта на министерството, трябва спешно да бъде заменена с активна форма на обсъждане, която да включва поредица открити експертни дискусии с участието на изявени историци, архивисти и документалисти. Само така може да се гарантира, че бюрократичната традиция при изготвянето на тези стандарти ще бъде преодоляна и полученият продукт в най-голяма степен ще отговаря на обществените очаквания по въпроса. Разбира се дали това ще се случи зависи единствено и само от Вашата решимост и воля да бъде защитен поетият ангажимент за по-задълбочено изучаване на историята на комунистическия режим в България. Затова и въпросите ми са отправени към Вас.

1. Ще потвърдите ли отново ясно и категорично позицията си, че историята на комунистическия режим в България трябва да се изучава в училище не формално, а задълбочено, като за целта бъде осигурен и достатъчен хорариум?

2. Какви мерки ще предложите и предприемете и в какъв времеви порядък те ще бъдат реализирани, за да може, изброените по-

горе в текста, предложения от дискусията за изучаване на комунистическия режим в училище, организирана от фондация „Истина и памет“, реално да се инкорпорират в учебния процес и смятате ли, че това ще бъде полезно за българските ученици?

3. Като министър на образованието и науката можете ли да гарантирате, че от новата учебна година в съответните класове ще има качествена и количествена промяна в изучаването на историята на комунистическия режим в България?

4. Смятате ли да предложите историята на комунистическия режим в България да бъде включена, като тема в Националното външно оценяване в 7-ми клас и в Държавния зрелостен изпит в 12-ти клас?

5. Съгласна ли сте до 25. 07 т.г. МОН да организира работна среща във формата на тази, на която Ви бяха връчени двете петиции, като темата да бъде обсъждана на конкретни стъпки за позадълбочено изучаване в училищата на историята на комунистическия режим в България

Госпожо вицепремиер, когато отговаряте на поставените въпроси, моля да имате предвид крилатата мисъл на американския философ и писател от испански произход Джордж Сантаяна, а именно, че *„Народ, който не знае историята си има опасност да я повтори отново“*!

Моля, на въпросите ми да бъде отговорено писмено.

С уважение:

// Методи Андреев